

ĆWICZENIA Z PRAWA KARNEGO WYKONAWCZEGO

LUBLIN, 11-12.03.2020 R.

ZAKRES MATERIAŁU

- **WYKONYWANIE KAR W ŚWIELE PRAWA MIĘDZYNARODOWEGO;**
- **WYKONYWANIE KAR W ŚWIELE KONSTYTUCJI.**

W/W ZAGADNIENIA ZOSTAŁY SZCZEGÓŁOWO OMÓWIONE W PODRĘCZNIKU „*PRAWO KARNE WYKONAWCZE*”

AUTORSTWA: Z. HOŁDA, J. HOŁDA, J. MIGDAŁ, B. ŻÓRAWSKA; WOLTERS KLUWER POLSKA 2017

WYKONYWANIE KAR W ŚWIETLE PRAWA MIĘDZYNARODOWEGO

WYKONYWANIE KAR W ŚWIETLE PRAWA MIĘDZYNARODOWEGO

- **O BOK KONWENCJI, KTÓRE MAJĄ CHARAKTER PRAWNIE WIĄŻĄCY (HARD LAW), SPOŁECZNOŚĆ MIĘDZYNARODOWA WYPRACOWAŁA LICZNE DEKLARACJE, REZOLUCJE, ZALECENIA, ITP., WIĄŻĄCE MORALNIE I POLITYCZNIE (SOFT LAW);**
- **SYSTEM ONZ:**
 - **POWSZECHNA DEKLARACJA PRAW CZŁOWIEKA - UCHWALONA PRZEZ ZGROMADZENIE OGÓLNE ONZ DNIA 10 GRUDNIA 1948 R.;**
 - **MIĘDZYNARODOWY PAKT PRAW OSOBISTYCH I POLITYCZNYCH ORAZ MIĘDZYNARODOWY PAKT PRAW GOSPODARCZYCH, SPOŁECZNYCH I KULTURALNYCH Z 1966 R.;**
 - **KONWENCJA W SPRAWIE ZAKAZU STOSOWANIA TORTUR ORAZ INNEGO OKRUTNEGO, NIELUDZKIEGO LUB PONIŻAJĄCEGO TRAKTOWANIA ALBO KARANIA Z 10 GRUDNIA 1984 R.**
- **RADA EUROPY:**
 - **EUROPEJSKA KONWENCJA O OCHRONIE PRAW CZŁOWIEKA I PODSTAWOWYCH WOLNOŚCI Z 1950 R.;**
 - **EUROPEJSKA KONWENCJA O ZAPOBIEGANIU TORTUROM ORAZ NIELUDZKIEMU LUB PONIŻAJĄCEMU TRAKTOWANIU ALBO KARANIU Z 1987 R.**

WYKONYWANIE KAR W ŚWIELE PRAWA MIĘDZYNARODOWEGO

- **NORMY SAMOWYKONALNE (*SELF-EXECUTING TREATIES*)** - STWARZAJĄ BEZPOŚREDNIE UPRAWNIENIA DLA JEDNOSTEK I NADAJĄ SIĘ DO STOSOWANIA PRZEZ ORGANY PAŃSTWA, W TYM PRZEZ SĄDY I ADMINISTRACJĘ;
- **NORMY NIESAMOWYKONALNE (*NON SELF-EXECUTING TREATIES*)** - NIE NADAJĄ SIĘ DO BEZPOŚREDNIEGO STOSOWANIA, A JEDYNIĘ ZOBOWIĄZUJĄ PAŃSTWO DO WYDANIA ODPOWIEDNICH AKTÓW PRAWNYCH;
- **MONIZM** - PRAWO MIĘDZYNARODOWE I KRAJOWE TWORZĄ JEDEN SYSTEM PRAWNY. NA SKUTEK RATYFIKACJI UMOWY MIĘDZYNARODOWEJ POWSTAJE NIE TYLKO ZOBOWIĄZANIE PAŃSTWA „NA ZEWNĄTRZ”, ALE I „DO WEWNĄTRZ”. TRAKTAT JEST PRZEZ RATYFIKACJĘ ADOPTOWANY (INKORPOROWANY) DO PRAWA KRAJOWEGO. SYSTEM TEN WYSTĘPUJE W PAŃSTWACH EUROPY KONTYNTALNEJ.
- **DUALIZM** - PRAWO MIĘDZYNARODOWE I PRAWO KRAJOWE TO DWA RÓŻNE PORZĄDKI PRAWNE. RATYFIKACJA TRAKTATU POWODUJE JEDYNIĘ ZOBOWIĄZANIE PAŃSTWA „NA ZEWNĄTRZ”. DLA UZYSKANIA SKUTECZNOŚCI W WEWNĘTRZNYM PORZĄDKU PRAWNYM TRZEBA DOKONAĆ JEJ TRANSFORMACJI. TAKA TRANSFORMACJA PRAWA MIĘDZYNARODOWEGO (TRAKTATOWEGO) DO PRAWA KRAJOWEGO MOŻE POLEGAĆ ALBO NA TRANSFORMACJI SPECJALNEJ (USTAWODAWCA UCHWAŁA POSZCZEGÓLNE PRZEPISY JEDNOBRZMIĄCE Z UMOWĄ MIĘDZYNARODOWĄ), ALBO NA TRANSFORMACJI GENERALNEJ (USTAWODAWCA UCHWAŁA AKT TRANSFORMUJĄCY, WPROWADZAJĄCY TRAKTAT W CAŁOŚCI DO WEWNĘTRZNEGO PORZĄDKU PRAWNEGO). SYSTEM DUALISTYCZNY WYSTĘPUJE W PAŃSTWACH ANGLOSASKICH I SKANDYNAWSKICH, A TAKŻE W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH KONTYNTALNYCH (NIEMCY, WŁOCHY, GRECJA).

WYKONYWANIE KAR W ŚWIETLE PRAWA MIĘDZYNARODOWEGO

- **MIĘDZYNARODOWY PAKT PRAW OBYWATELSKICH I POLITYCZNYCH:**

- **ART. 10 1. „KAŻDA OSOBA POZBAWIONA WOLNOŚCI BĘDZIE TRAKTOWANA W SPOSÓB HUMANITARNY I RESPEKTUJĄCY PRZYRODZONĄ GODNOŚĆ OSOBY LUDZKIEJ”.**
- **ART. 10 2. A) „OSOBY OSKARŻONE BĘDĄ, POZA WYJĄTKOWYMI OKOLICZNOŚCIAMI, ODDZIELONE OD OSÓB SKAZANYCH I BĘDĄ TRAKTOWANE W ODMIENNY SPOSÓB, ODPOWIEDNI DO ICH STATUSU OSÓB NIE SKAZANYCH”;**
- **ART. 10 B) „OSKARŻENI MŁODOCIANI BĘDĄ ODDZIELENI OD DOROSŁYCH, A DECYZJE W ICH SPRAWACH POWINNY ZAPADAĆ NAJSZYBCIEJ JAK TO MOŻLIWE”.**
- **ART. 10 3. „ELEMENTEM SYSTEMU PENITENCJARNEGO BĘDZIE TAKIE POSTĘPOWANIE Z WIĘZNIAMI, KTÓREGO ZASADNICZYM CELEM BĘDZIE ICH POPRAWA I RESOCJALIZACJA. PRZESTĘPCY MŁODOCIANI BĘDĄ ODDZIELENI OD DOROSŁYCH I TRAKTOWANI ODPOWIEDNIO DO SWEGO WIEKU I STATUSU PRAWNEGO”.**

- **EUROPEJSKA KONWENCJA O OCHRONIE PRAW CZŁOWIEKA I PODSTAWOWYCH WOLNOŚCI:**

- **ART. 3 „NIKT NIE MOŻE BYĆ PODDANY TORTUROM ANI NIELUDZKIEMU LUB PONIŻAJĄCEMU TRAKTOWANIU ALBO KARANIU”.**

WYKONYWANIE KAR W ŚWIETLE PRAWA MIĘDZYNARODOWEGO

- **POSTĘPOWANIE PRZED ORGANAMI EUROPEJSKIEJ KOMISJI PRAW CZŁOWIEKA:**
 - **ART. 33 KONWENCJI „PAŃSTWO-STRONA MOŻE ZASKARŻYĆ DO EUROPEJSKIEGO TRYBUNAŁU PRAW CZŁOWIEKA INNE PAŃSTWO-STRONĘ O NARUSZENIE POSTANOWIEŃ KONWENCJI”;**
 - **ART. 34 KONWENCJI: „TRYBUNAŁ MOŻE PRZYJMOWAĆ SKARGI KAŻDEJ OSOBY, ORGANIZACJI POZARZĄDOWEJ LUB GRUPY JEDNOSTEK, KTÓRA UWAŻA, ŻE STAŁA SIĘ OFIARĄ NARUSZENIA PRZEZ JEDNĄ Z WYSOKICH UKŁADAJĄCYCH SIĘ STRON PRAW ZAWARTYCH W KONWENCJI LUB JEJ PROTOKOŁACH”;**
 - **ART. 35 UST. 1 KONWENCJI „TRYBUNAŁ MOŻE ROZPATRYWAĆ SPRAWĘ DOPIERO PO WYCZERPANIU WSZYSTKICH ŚRODKÓW ODWOŁAWCZYCH, PRZEWIDZIANYCH PRAWEM WEWNĘTRZNYM, ZGODNIE Z POWSZECHNIE UZNANYMI ZASADAMI PRAWA MIĘDZYNARODOWEGO, I JEŚLI SPRAWA ZOSTAŁA WNIESIONA W CIĄGU SZĘŚCIU MIESIĘCY OD DATY PODJĘCIA OSTATECZNEJ DECYZJI”;**
 - **ART. 38 KONWENCJI STANOWI, ŻE JEŻELI TRYBUNAŁ UZNAŁ SKARGĘ ZA DOPUSZCZALNĄ, KONTYNUUJE ROZPATRYWANIE SPRAWY Z UDZIAŁEM STRON, ALE POZOSTAJE TAKŻE DO DYSPOZYCJI STRON CELEM „POLUBOWNEGO ZAŁATWIENIA SPRAWY NA ZASADACH POSZANOWANIA PRAW CZŁOWIEKA”**

WYKONYWANIE KAR W ŚWIETLE KONSTYTUCJI

WYKONYWANIE KAR W ŚWIETLE KONSTYTUCJI

- **ART. 8 UST. 2 KONSTYTUCJI STANOWI, ŻE PRZEPISY „STOSUJE SIĘ BEZPOŚREDNIO, CHYBA ŻE KONSTYTUCJA STANOWI INACZEJ”. WYNIKA Z TEGO, ŻE INTERESUJĄCE NAS TUTAJ PRZEPISY O PRAWACH I WOLNOŚCIACH JEDNOSTKI MAJĄ BYĆ STOSOWANE BEZPOŚREDNIO;**
- **ART. 30: „PRZYRODZONA I NIEZBYWALNA GODNOŚĆ CZŁOWIEKA STANOWI ŹRÓDŁO WOLNOŚCI I PRAW CZŁOWIEKA I OBYWATELA. JEST ONA NIENARUSZALNA, A JEJ POSZANOWANIE I OCHRONA JEST OBOWIĄZKIEM WŁADZ PUBLICZNYCH”;**
- **ART. 31 UST. 3: „OGRANICZENIA W ZAKRESIE KORZYSTANIA Z KONSTYTUCYJNYCH WOLNOŚCI I PRAW MOGĄ BYĆ USTANAWIANE TYLKO W USTAWIE I TYLKO WTEDY, GDY SĄ KONIECZNE W DEMOKRATYCZNYM PAŃSTWIE DLA JEGO BEZPIECZEŃSTWA LUB PORZĄDKU PUBLICZNEGO, BĄDŹ DLA OCHRONY ŚRODOWISKA, ZDROWIA I MORALNOŚCI PUBLICZNEJ, ALBO WOLNOŚCI I PRAW INNYCH OSÓB. OGRANICZENIA TE NIE MOGĄ NARUSZAĆ ISTOTY WOLNOŚCI I PRAW”;**
- **ART. 40 : „NIKT NIE MOŻE BYĆ PODDANY TORTUROM ANI OKRUTNEMU, NIELUDZKIEMU LUB PONIŻAJĄCEMU TRAKTOWANIU I KARANIU. ZAKAZUJE SIĘ STOSOWANIA KAR CIELESNYCH”;**
- **ART. 41 UST. 1: „KAŻDEMU ZAPEWNIĄ SIĘ NIETYKALNOŚĆ OSOBISTĄ I WOLNOŚĆ OSOBISTĄ. POZBAWIENIE LUB OGRANICZENIE WOLNOŚCI MOŻE NASTĄPIĆ TYLKO NA ZASADACH I W TRYBIE OKREŚLONYCH W USTAWIE”;**
- **ART. 41 UST. 4: „KAŻDY POZBAWIONY WOLNOŚCI POWINIEN BYĆ TRAKTOWANY W SPOSÓB HUMANITARNY”;**
- **ART. 42 UST. 2: „KAŻDY, PRZECIW KOMU PROWADZONE JEST POSTĘPOWANIE KARNE, MA PRAWO DO OBRONY WE WSZYSTKICH STADIACH POSTĘPOWANIA”;**

WYKONYWANIE KAR W ŚWIETLE KONSTYTUCJI

- **ART. 53 UST. 2 „WOLNOŚĆ RELIGII OBEJMUJE TAKŻE (...) PRAWO OSÓB DO KORZYSTANIA Z POMOCY RELIGIJNEJ TAM, GDZIE SIĘ ZNAJDUJĄ”.**
- **ART. 77 UST. 1: „KAŻDY MA PRAWO DO WYNAGRODZENIA SZKODY, JAKA ZOSTAŁA MU WYRZĄDZONA PRZEZ NIEZGODNE Z PRAWEM DZIAŁANIE ORGANU WŁADZY PUBLICZNEJ”;**
- **ART. 77 UST. 2: „USTAWA NIE MOŻE NIKOMU ZAMYKAĆ DROGI SĄDOWEJ DOCHODZENIA NARUSZONYCH WOLNOŚCI LUB PRAW”;**
- **ART. 79 UST. 1: „KAŻDY, CZYJE KONSTYTUCYJNE WOLNOŚCI LUB PRAWA ZOSTAŁY NARUSZONE, MA PRAWO, NA ZASADACH OKREŚLONYCH W USTAWIE, WNIĘŚĆ SKARGĘ DO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO W SPRAWIE ZGODNOŚCI Z KONSTYTUCJĄ USTAWY LUB INNEGO AKTU NORMATYWNEGO, NA PODSTAWIE KTÓREGO SĄD LUB ORGAN ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ ORZEKŁ OSTATECZNIE O JEGO WOLNOŚCIACH LUB PRAWACH ALBO O JEGO OBOWIĄZKACH OKREŚLONYCH W KONSTYTUCJI”.**
- **ART. 78: „KAŻDA ZE STRON MA PRAWO DO ZASKARŻENIA ORZECZEŃ I DECYZJI WYDANYCH W PIERWSZEJ INSTANCJI. WYJĄTKI OD TEJ ZASADY ORAZ TRYB ZASKARŻANIA OKREŚLA USTAWA”;**
- **ART. 80: „KAŻDY MA PRAWO WYSTĄPIENIA, NA ZASADACH OKREŚLONYCH W USTAWIE, DO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH Z WNIOSEM O POMOC W OCHRONIE SWOICH WOLNOŚCI LUB PRAW NARUSZONYCH PRZEZ ORGANY WŁADZY PUBLICZNEJ”**

KONIEC